

Terugblik

We hebben turbulente weken achter de rug.

Er raasde een ware (social-)mediastorm over collega Paul Visser, nadat hij op 10 oktober jl. in Middelburg had gepreekt over Openbaring 13:11-18.

Het was een pijnlijke ervaring: hij deed een poging om de Bijbel uit te leggen, vanuit het verlangen om God en zijn gemeente in deze tijd te dienen, maar moest kort daarna constateren dat het tegendeel is bereikt.

Uiteraard hebben we met Paul en met elkaar openhartig en kritisch gesproken over de aanleiding van de commotie: de preek en de nasleep in de pers en in de social media.

Daarbij heeft zijn intentie geen moment ter discussie gestaan. Paul wilde vanuit het visioen in Openbaring duiden hoe wij ons hebben te verhouden tot de wereld waarin wij nu leven. Daaraan ligt de overtuiging ten grondslag dat dit visioen ook in deze tijd zeggingskracht heeft. De machten en krachten die in Openbaring 13 worden ontmaskerd, zijn vandaag nog steeds werkzaam.

Helaas is de wijze waarop het Schriftgedeelte en de werkelijkheid werden verbonden in de preek op onderdelen niet goed gegaan. De preek werd ook aanleiding voor een polariserende dynamiek rond 'The Great Reset' en allerlei complottheorieën.

Paul concludeert nu, na een tijd van reflectie, dat zijn woorden debet zijn aan de dynamiek die is ontstaan. 'Ik besteedde te uitgebreid aandacht aan allerlei speculatieve theorieën, met een soms onzorgvuldige woordkeus, die ook leidde tot een ongelukkige verspreking (WHO/WEF). De preek voedde op bepaalde momenten sterker angst en verwarring, dan dat ze de gemeente plaatste in de vrijheid en de vreugde van het van-Christus-zijn.'

Dat is een navrante constatering, zeker in het licht van de intenties waarmee Paul zijn werk doet.

Hij zegt: 'Ik verwerp iedere vorm van complot-denken. Waar mijn preek vormen van complot-denken in de kaart heeft gespeeld, betreur ik dat zeer en ik neem daar bij deze afstand van. Als ik de suggestie heb gewekt dat we de ernst van COVID-19 kunnen bagatelliseren: dat was allerm minst mijn bedoeling. Daarom bied ik mijn excuses aan, aan iedereen die deze preek pijn, verwarring of anderszins schade heeft berokkend. Ik trek er lering uit.'

De casus laat zien dat preken in onze tijd veel vergt. Zonder iets af te doen aan Pauls (zelfkritische) kanttekeningen, leert de hausse aan reacties op de preek – variërend van afschuw tot adhesie; beide even hartgrondig – hoe gepolariseerd het klimaat is waarin wij leven en kerk zijn. Het vergt veel om daarin als predikanten en kerkenraden leiding te geven (en je kunt het gerust uitbreiden naar allerlei verbanden: politici, burgemeesters, ouders en opvoeders, jeugdwerkleiders, etc.). Als Areopagus willen we daarin graag met predikanten en andere betrokkenen een vruchtbare weg zoeken. Dit nummer van Company of Preachers is daar een aanzet toe.

Een andere observatie is dat uit de inhoud van de reacties op de preek blijkt dat velen snakken naar verheldering, duiding, leiding. Graag rusten we predikanten zo toe, dat dit daadwerkelijk gebeurt onder preken. Met vallen en opstaan, inderdaad. Maar hopelijk ook: waakzaam en nuchter, in de geest van de opgestane Christus, die naar zijn belofte met ons is, tot aan de voleinding van de wereld.

Sjaak van den Berg, Kees van Ekris, Koos van Noppen, Marieke Verkaik, Paul Visser